

TŘETÍ FRONTA GENERÁLA EISENHOWERA: JEHO MILENKA

*Osobní řidička Kay Summersbyová mu byla vrbou,
utěšitelkou, masérkou a také něčím víc. S tichým
souhlasem Roosevelta a Churchilla pomohla vyhrát
válku. Pak ji vygumovali.*

Ta fotografie je jako ze Stalinova Sovětského svazu. Jeden člověk na ní je – a pak už není. Byl vymazán. Stalo se to nad ránem 7. května 1945, Němci právě v Remeši podepsali kapitulaci a osobní fotograf generála Dwighta Eisenhowera hned poté zachytil svého zářícího šéfa, jak drží dvě plnicí pera roztažená do tvaru písmene V. Kolem něj stojí stejně šťastní spojenečtí generálové. A hned za Eisenhowerem se směje obyčejná poručice. Ovšem hezká.

Jenže na oficiální fotce, kterou pár hodin poté uvolnil Pentagon, už není. Zmizela.

Úplně stejně, jako ji zcenzurovali z originálu, byla brutálně odstraněna z Eisenhowerova života. Válka končila a pro jeho osobní řidičku, sekretářku a milenkou Kay Summersbyovou to byl konec cesty.

Krásnou a duchaplnou Britku, která byla před válkou modelkou v Paříži, vygumovali. Vyšší zájmy.

Všichni o těch dvou věděli. Prezident Roosevelt, premiér Churchill, generálové. Autoři společenských rubrik, kteří to nepokrytě naznačovali ve sloupcích klepů ze života těch nahoře. Obyčejní vojáci, kteří na ně hodně dvojsmyslně pokřikovali, kdykoli je zahlédli na pravidelné vyjíždce na koních. Ale taky Mamie Eisenhowerová, manželka trpělivě čekající doma ve Washingtonu, až její muž osvobodí západní Evropu.

Spousty fotek v novinách, kde je vrchní velitel se svou atraktivní řidičkou, nemohl přehlédnout nikdo. Drby obíhaly všude.

Všichni tušili, že „Ike“ Eisenhower s ní něco má. Ale panovala tichá shoda, že pokud mu to pomůže unést obrovskou tíhu vrchního velitele, ať to tak klidně zůstane.

Churchill Summersbyové jednou řekl: „Snažte se starat o generála co nejlépe.“

„Nechte Kay být, pomáhá nám vyhrát válku,“ shrnul panující názor na blízký vztah mezi generálem a jeho řidičkou jeden z Eisenhowerových pobočníků.

Byla mu vrbou, masérkou, utěšitelkou a asi i něčím víc.

Války ukončí spoustu lásek, ale tuhle přestříhl mír. Nůžky vzal do ruky náčelník štábu americké armády generál George Marshall, ten, který později vymyslel Marshallův plán.

Po letech to ve svých pamětech propálil prezident Harry Truman. Slýchal pověsti, že existují nějaké dost výbušné dopisy mezi Eisenhowerem a Marshalllem. Když už v Bílém domě pomalu balil, na prezidenta kandidoval právě Eisenhower. A tak dal Truman Pentagonu rozkaz, ať mu tu korespondenci pošlou, aby ji někdo nenechal vyplavat v kampani.

A zíral, co se dočetl. Krátce po válce Ike napsal dopis Marshallovi, že chce přijet do Ameriky a rozvést se, aby si mohl vzít Kay Summersbyovou. Marshall to surově zamítl. Truman jako dělostřelec z bojišť první světové války nešel pro drsný výraz daleko, ale jak řekl, „něco takového jsem nikdy neviděl“.

„Napsal mu, že jestli se to jen pokusí udělat, nejenže ho vykopne z armády, ale dohlédne, aby se do konce života už nikdy v klidu ani nenadechl. A že pokud to zkusí ještě jednou, udělá mu ze zbytku života peklo.“

Hrdinové se tehdy nerozváděli. Když se to ale hodilo, zamilovat se mohli. Zařídila to náhoda.

Zuřila bitva o Anglii a Kay Summersbyová se přihlásila jako dobrovolnice k ženské službě. Jezdila se sanitkou. Jejím rajonem byl londýnský East End, nejvíc bombardovaná čtvrť. Někdy s vozem plným mrtvých křižovala mezi bombami Londýnem a hledala márnici, kde by ještě měli místo.

Když v květnu 1941 nálety náhle skočily, řidičky jako Summersbyová se nudily. Jednou o tom na večírku mluvila s jakýmsi americkým plukovníkem. Amerika ještě nebyla ve válce, vysocí důstojníci byli v Londýně jako „speciální pozorovatelé“. Chodili v civilu. Občas se prozradili, protože je divné, aby si civilisté salutovali. Síla zvyku.

Plukovník dostal nápad. Američtí řidiči byli v Londýně plném trosek k ničemu. Nevyznali se tam, neznali zkratky a objíždky. Z obav, že se na město náhle snesou němečtí parašutisté, byly odstraněny tabulky se jmény ulic. Takže bloudili. Ale co kdyby Američany vozily tyhle Britky?

Přišel Pearl Harbor, Amerika začala bojovat a do Londýna dorazila skupina amerických generálů.

Poručík, který je řidičkám přiděloval, řekl omluvně: „Kay, přišla jsi pozdě, snad ti nebude vadit, že na tebe zbyl jen dvouhvězdičkový. Nějaký Eisenhower.“

Summersbyová čekala někoho významnějšího, a jak napsala ve svých pamětech: „Udělala jsem kyselý ksichtík a řekla okay.“

Jenže ten generál se docela sympaticky smál. A řidička brzy začala k tváři, kterou si prohlížela ve zpětném zrcátku, něco cítit.

Pak Eisenhower odjel zpátky do Ameriky, a když se za pár týdnů vrátil, už jako vrchní velitel budoucí invaze, vyhlásil po Kay pátrání po celém Londýně. Skutečně ji hledal. Vozila už jiného generála, ale Eisenhower byl výš, a tak mu ji sebral.

Brzy byla Kay mnohem víc než řidička. Ike bydlel s pětičlenným osobním štábem v domě zvaném Telegraf Cottage na okraji Londýna a Kay se stala hostitelkou, vrbou, spřízněnou duší a paní domu. Po večerech míchala pro oba koktejly a při popíjení si hodiny u krbu povídali, aby si „šéf“, jak mu říkala, vyčistil hlavu. Jezdila s ním na koni a byla mu dvojkou při partiích bridže, kde je fascinovalo, že jsou skoro telepaticky propojeni.

Sedávala na nejtajnějších poradách, obědvala s Eisenhowerem u Churchilla, večerela s Rooseveltem a generál Omar Bradley o ní řekl, že je Eisenhowerův stín.

Ti dva k sobě měli tak blízko jako „dvě vrstvy nátěru“, jak to popsal jeden pobočník.

Ona mu dala k narozeninám štěně, černého skotského teriéra. Dal mu jméno Telek – první část podle názvu domu a „K“ bylo Kay. Jako první to rozlouskl Churchill.

V té době to byla jen náklonnost, nic víc. Když jí pobočník oznámil, že se říká, že se šéfem spí, rozesmála se.

Pak se spojenci vylodili v severní Africe a Eisenhower se přemístil do Alžírska. Když tam za ním Summersbyová plula, její loď potopila německá ponorka.

Ten zážitek vše urychlil. Šéf jí řekl, jaký měl o ni strach a jak moc mu na ní záleží. Ne kvůli tomu, že je řidička. Pak si řekl všichni. „Ano, zjistila jsem, že toho muže ve středním věku s řádnou vlasy, brýlemi a napjatou a unavenou tváří miluji,“ napsala v pamětech krátce před smrtí. „Chtěla jsem ho držet v náručí, hladit ho, utěšovat. Chtěla jsem ležet někde v trávě a vidět nad sebou ta široká ramena, cítit intenzitu těch očí ve svých a cítit to tvrdé tělo proti svému.“

A bylo to venku. Kay při torpédování lodi přišla o všechno včetně luxusního prádla, které si před cestou koupila. A teď to vypadalo, že by ho potřebovala dvojnásob.

Jenže mezi nimi nic nebylo. Žádný sex. Nikdy.

Dvakrát se o to pokusili, ale dopadlo to špatně.

Poprvé když zapíjeli, že jí prezident Roosevelt poslal fotografii s osobním věnováním. „Najednou jsme se drželi v náručí. Naše kravaty spadly na zem, potom saka. Knoflíky byly rozepnuté. Jako bychom zešíleli. A my jsme skutečně zešíleli.“

Jenže dál už není co líčit. Stres vrchního velitele mezi padesátkou a šedesátkou, který nesl na svých zádech odpovědnost za válku na dvou kontinentech a jehož rozkazy se staly osudnými pro miliony mužů, se projevil. K tomu permanentní nevyspalost, takže tělo muselo být poháněno šedesáti cigaretami denně. A všechno to další, včetně nekonečných bojů s ješitností jeho generálů.

Když se totéž stalo podruhé, bylo to poté, co si řekli, že spolu chtějí mít dítě. Přestože on je o dvacet let starší.

Jinak moc příležitostí ani k nevinným něžnostem neměli. Generál říkal, že si připadá jako zlatá rybka v akváriu. A tak se

milenecké intimity omezily na letmý dotek prstů, když mu v kanceláři podávala jeho minutovník, na chvilkový stisk rukou „ve ztemnělém letadle do Káhiry“, na ruku položenou na její rameno, když si pročítal dopis, který měla na stole. Nebo na kradmý polibek při procházce v zahradě, když byli ostatní pár vteřin za zatačkou.

Nikdo mu nebyl tak blízko jako jeho šoférka, která viděla vrchního velitele z křehčí stránky, již dějiny radši vynechaly nebo pro ně byla nepodstatná.

Těsně před invazí měl záchvaty úzkosti. V každém popelníku dýmala cigareta – zapálil si ji, položil, zapomněl na ni a zapálil si další. Z vysokého krevního tlaku měl těžké migrény a trápilo ho i břicho. Každou chvíli se zlomil v pase, jak ho přepadaly křeče ze zaražených větrů.

Nic nejedl, jen pil jeden hrnek kávy za druhým a kouřil.

Měl osobní vagon zvaný Bajonet a letoun, kterému se přezdívalo Létaující pevnost, obojí s dřevěným obložením.

Když chtěl vrchní velitel milionů vojáků zastřelit krysu, šestkrát se netrefil.

Churchill ho rád přijímal v koupelně, když se s doutníkem v ruce vyvaloval ve vaně. Eisenhower sedával na záchodovém prkénku. Takto řešili budoucnost světa.

Vrchní velitel spojeneckých armád v Evropě, který řídil invazi do Afriky i Normandie, velmi rád vařil. Ale dělal to po generálsku: podřízení mu krájeli cibuli, vážili mouku, porcovali maso a pak myli nádoby. Četl rodokapsy s příběhy z Divokého západu a sluha mu nějakou dobu oblékal slipy.

Ale to hlavní, co ho provázelo, byly tíha a opuštěnost vrchního velitele. Spory o strategii a vojenské plány, k tomu balvan zodpovědnosti. Konečné rozhodnutí bylo vždy na něm. Kay však

byla vždy večer po ruce, aby mu rozmasírovala zatuhlou šíji a rozpustila stres klidným povídáním. Ike neměl nikoho jiného. V tomto ohledu vztah s řidičkou Summersbyovou pomohl vyhrát válku.

Byla jako lék, nejen jako náplast na samotu vrchního velitele.

Když na konci roku 1944 přijel po třech letech domů na dovolenou, létaly blesky, protože manželku několikrát oslovil jménem své řidičky. Takže okamžitě pršely otázky, co je pravdy na všech těch fotkách a drbech. A nezůstalo asi jen u toho: Po válce byly všechny dopisy, které Mamie Eisenhowerová manželovi psala, zničeny. Může se jen spekulovat, proč se tak stalo. Jeden důvod každého napadne jako první.

Není to žádná hádanka. Když ho přinutili vzít si pár dnů dovolené, jela s ním Kay. Byli u moře v Alžírsku a opakovaně na Rivière ve vile poskytnuté jedním magnátem. Jela tam celá jeho „nejuzší válečná rodina“, jak tomu říkal. Tedy pár lidí a Telek. Ale hlavně tam byli oni dva.

Ike se v Londýně už roky běžně scházel s Kayinou matkou, zval na večeri jejího bratra. Rodina zkrátka má být pohromadě...

Korunu všemu nasadilo, když šel týden po konci války Eisenhower v Londýně na muzikál. Seděli vedle sebe – on, řidička Kay, její matka. A z druhé strany jeho syn, poručík John Eisenhower, se ženským doprovodem, což byla Kayina kamarádka.

Triumfální ovace v sále i před divadlem. Aplaudujících lidí bylo tolik, že policisté museli vůz s generálem pomaličku tlačit davem, aby vůbec mohl odjet. Byla z toho spousta fotek, šotů ve filmových týdenících a článků v tisku na obou stranách Atlantiku.

A to byl začátek konce.

Mračna se sbírala už dřív. Zatímco Eisenhower řídil v Evropě druhou frontu, otevřela se před ním třetí fronta. Soukromá. Boj

o řidičku. Marshall na něj z Washingtonu tlačil, ať se jí zbaví. Když se s ní setkal, neztratil s ní ani slovo.

Přišlo to v březnu 1945. Vítězství bylo na dosah, spojenci se chystali překročit Rýn a Německo se hroutilo. Jeví se to neuvěřitelné, ale v té době, kdy už se vše zdálo rozhodnuto, byl na zhroucení i Eisenhower.

Pytle pod očima, přímo generálské výbuchy vzteku, vysoký tlak a neustálá cigareta mezi prsty.

Tak dostal od Marshalla rozkaz, ať si vezme pár dnů volna a vypne. Opět vila na Riviére. Mělo jet pět lidí. Ale řidička ne. Sám Marshall, náčelník generálního štábu americké armády, který shora řídí strategii v Evropě i Asii, v Atlantiku i Pacifiku a nálety na Německo i Japonsko, výslovně napsal, že řidička, osobní asistentka a středobod drbů Kay Summersbyová jet nesmí. Předtím jí ještě odmítl dát řád Záslužné legie.

Eisenhower to ignoroval a Kay jela. Jenže pak Marshall vyhrál na celé čáře.

Po válce generál sídlil ve Frankfurtu a v listopadu letěl do Ameriky, aby se stal náčelníkem generálního štábu po Marshallovi. Odlétli všichni Eisenhowerovi lidé. Jen poručice Summersbyová byla ze seznamu vyškrtnuta.

„Kay, brzy přiletíš za mnou,“ sliboval.

Takže čekala na telefon, který už nezazvonil.

Přišel jí od něj už jen dopis. Diktovaný a zcela neosobní. Oznámil jí v něm, že „je už nemožné udržet tě jako člena své pracovní rodiny“. Údajně proto, že ještě nemá americké občanství. Pod tím je ručně psané post scriptum: „Opatruj se a udržuj si svůj optimismus.“

Jak řekl jeden historik, takhle by nedal kvinde ani generál George Patton svému koni.

Když byl Eisenhower po čase v Londýně, chtěla se s ním na chvíli sejít. Poslal za sebe mladého majora. Ten jí řekl: „Kay, není to možné. Generál je na krátkém vodítku. Není svým vlastním pánem.“

Poslal jí gratulaci, když se v roce 1952 vdávala za burziána z Wall Street. Když jí zemřela matka a ona mu dala vědět do Bílého domu, kde už úřadoval jako prezident, ani neodpověděl.

Dodnes z toho zůstalo malé válečné tajemství. Stále se vedou spory, jak to tehdy všechno bylo. Z Trumana se dělá užvaněný stařec a z řidičky Summersbyové přehánějící romantička, která si vysnila, co nebylo. Ale v takovém případě by asi vyprávěla něco úplně jiného, než že vztah byl platonický.

Argumentuje se tím, že vůbec nebyla důležitá, protože ve svých válečných pamětech *Invaze do Evropy* ji Eisenhower uvádí jen jednou, a to na konci seznamu spolupracovníků, těsně před svým pucflekem. A že v jeho biografii není uvedena vůbec, jen se tam jednou mihne zamaskovaná pod slovem „řidička“. Jenže to spíš podporuje její vyprávění.

Když byla tak nevýznamná, proč je s ní generál na stovkách fotek, proč ji bral všude s sebou? Nejen na dovolenou nebo na pití „osvobozeného šampaňského“ s George Pattonem a Omarom Bradleyem, ale dokonce i na setkání s britským králem, premiérem, americkým prezidentem či Charlesem de Gaullem.

Už asi nikdo nezjistí, jestli si to „řidička“ přibarvila, nebo zda generál nakonec poslechl rozkaz a zapouzdřil své srdce ve jménu kariéry.

Možná měl k pravdě nejbliž válečný zpravodaj deníku Chicago Tribune, který ke všem těm dohadům po letech řekl: „Nevidíte zrovna často, aby generál dával pusu svému šoférovi.“

SPÁLÍME WEHRMACHT V KANÁLU

*Byla to velká, skutečně obří lež. A fungovala. Němci
uvěřili, že Britové mají v La Manche síť potrubí
s naftou, v nichž upálí nacistické lodě s divizemi,
které se chtějí vylodit v Anglii.*

Pokud to nevíte, v létě 1940 se Hitler pokusil vylodit v Británii. Dokonce několikrát. Invaze, o níž se oficiálně říká, že nebyla, byla. Jenže všechny pokusy selhaly, protože Britové útočící německou armádu ugrilovali ještě přímo na moři. Měli totiž pod kanálem La Manche supertajný systém potrubí, ze kterého vypustili do vody hořlavinu, moře vzplálo a invazní armáda shořela.

Bylo to tak tajné, že je to tajné ještě teď.

A řada lidí tomu pořád věří. Je to jako případ hromadné psychózy: svědci v novinách ještě desítky let poté líčili, jak to léto viděli spousty popálených Němců lifrovaných do nemocnic v Británii, Belgii, Francii a Německu.

A věří tomu, přestože muž, který celý příběh o hořícím moři a spálené invazní armádě wehrmachtu vymyslel, mu dal název Big Lie, Velká lež.

Ono to totiž vůbec tajné nebylo. Naopak. Britové dělali doslova psí kusy, aby se Němci o mořském ohnivém pekle dozvěděli.

Přestože v týdnech, kdy se Británie neměla po debaklu ve Francii čím bránit, vypadal podmořský systém trubek a obřích nádrží se směsí benzinu a nafty jako její jediný trumf a největší tajemství.

Jenže hlavní tajemství ve skutečnosti bylo, že žádné podvodní trubky neexistují.

Fungovaly ovšem skvěle.

Řeceno dnešním jazykem: Byla to fake news. Nádherně promyšlená, i když z nouze.

V létě 1940 je Británie ve strašné situaci. Nový premiér Winston Churchill slibuje, že země se bude bránit „na plážích, na polích, v ulicích měst i v kopcích“. Ale není čím. V Manchesteru vytahují z muzea předovky, jimiž Britové kosili povstání v Indii v roce 1857. Jinde domobránci proti německým parašutistům vyfasují píky a mačety, protože jsou lepší než nic. Británie je takřka bezbranná, protože její moderní výzbroj se na druhé straně kanálu v Dunkerque změnila v čerstvý šrot.

Generálové ze zoufalství oprašují staré plány z roku 1914. Tehdy někoho napadlo, že kdyby se Němci pokusili vylodit v Anglii, vypustí pod bílými útesy doverskými do moře spoustu nafty a útočníky sežehnou. Teď k tomu přidávají ohnivé pole podvodních nádrží uprostřed kanálu a zápalné lodě spalující německou invazní flotilu ještě před vyplutím z přístavu. Hned tomu dávají název operace Lucifer a zakládají oddělení pro válku s ropou, což dohromady působí výborně zlověstně.

Problém je, že jim to moc nefunguje. Jsou schopni zapálit jen malé kousky pláží. Žádné tajné nádrže uprostřed kanálu nemají. Vojáci, kteří se kolem toho pohybují, přejmenují operaci Lucifer na operaci Pitomost.

Jenže Britové kolem toho dělají velký humbuk, přičemž se současně tváří, že se tu absolutní zbraň snaží utajit, aby Němce

přesvědčili ještě víc. Geniální. Rozhodujícím okamžikem je možná dost neúspěšná předváděčka zoufalé zbraně 24. srpna poblíž Doveru. Z útesů do moře spustí deset trubek napojených na cisterny, pak to celé zapálí. Přihlízející důstojníci sice musejí kvůli žáru o pár metrů couvnout, ale je jasné, že invazní armádu to nespálí, protože napumpovat dvanáct tun hořlavin do moře trvá hodinu.

Jenže za vojenskou rozvědku je u toho také major John Baker White. Všimne si, že stometrové kotouče dýmu, které jsou vidět až z okupovaného francouzského pobřeží, přiměly zvědavé Němce vyslat průzkumné letadlo, aby okouklo, co to tak strašlivě hoří. Bakera Whitea, který je specialistou na klamné operace, napadá, že v byznysu přece taky nejde ani tak o kvalitu zboží jako spíš o to, jakou pověst mu udělá reklama.

A tak britští agenti v neutrálních zemích dostávají podivný příkaz prozrazovat velké britské tajemství. Vědí, kde o tom mají šeptem pohovořit. V lisabonských, istanbulských, stockholmských či madridských kavárnách fungují „burzy“, kde špioni válčících států sedávají nad kávou nebo calvadosem s úkolem lapat informace a posílat je domů.

Anebo je pouštět do oběhu jako zaručené drby o hořícím kanálu, který se stal krematoriem celých německých divizí.

Je to tak tajné, že o nepřekonatelné ohnivé zdi uprostřed kanálu La Manche vycházejí zasvěcená svědectví v amerických novinách a tisku neutrálních zemí. Pak to stručně, jakoby váhavě, přebírají britské deníky. Ale monitorovat se to musí, že.

Když dnes v archivech a memoárech člověk čte ty nezvykle detailní články, vidí, čím vším a jak šikovně Britové svět krmlili, aby tím nakonec Němce přelstili.

V kanálu tak plave armáda spálených a utopených. Jednou u ostrova Wight, jindy před Cherbourgem, pak zase u Calais.

Dokonce až ve Švédsku zakázali rybolov, protože ryby se krmí mrtvými Němci. Jedna má v žaludku kus opálené uniformy i s knoflíkem.

V pařížských nemocnicích leží tisíce popálených Němců. O dlouhém vlaku plném Němců s popáleninami, který přijíždí do Berlína a v němž ranění trpí celé hodiny, protože je musí vyložit až v noci, aby je nikdo neviděl, referuje i hvězdný americký reportér William Shirer.

A ty detaily, o nichž se běžně píše... Britskou ohnivou zeď v kanálu tvoří nejen síť potrubí před pobřežím, ale také obrovské nádrže ukotvené těsně pod hladinou, které na povel vypustí zápalnou směs. K tomu ponorky s torpédy roznášejícími benzin, který udělá najednou z hladiny hořlavý pás, v němž shoří invazní čluny. Plují tam také ponorky vypouštějící za sebou sto metrů širokou a kilometr dlouhou zápalnou stopu. A nad tím krouží letadla shazující zápalné bomby, z nichž každá dokáže zapálit moře o ploše několika fotbalových hřišť.

Vypadá to, že největší britské tajemství je neuvěřitelně, až amatérsky děravé. Všechno se doslova rozkecalo.

A do toho přicházejí zprávy o tupých Němcích, kteří hromadně umírají už při výcviku, protože celé jednotky zkoušejí projíždět hořící vodou v azbestem obložených člunech. V některých zprávách jsou azbestem obloženi dokonce i vojáci v marné snaze nadřilovat tu pravou germánskou ohnivzdornost.

Dnes to možná může působit groteskně, ale tehdy se psal rok 1940. Němci i svět mají čerstvou zkušenost s nezastavitelným blitzkriegem, státy byly šokovány houkajícími střemhlavými bombardéry, výsadkáři dobývajícími během pár desítek

minut obrovskou nedobytnou belgickou pevnost Eben-Emael (ale není to tam zbytečné?)... Všichni tak jsou ochotni věřit na jakékoli zázračné zbraně.

Zvlášť když tomu Britové všelijak pomáhají, a to dokonce i svým suchým humorem.

A tak v září 1940 mohou němečtí vojáci v rádiu slyšet německé vysílání BBC, jak jim nabízí „užitečné obraty pro návštěvu Anglie“. První lekce se jmenuje *Die Kanalüberfahrt*, přeplutí kanálu. Začíná slovy: „Nyní opakujte po mně: Das Boot sinkt, loď se potápí. Das Wasser is kalt, voda je studená.

A teď,“ pokračuje moderátor, „vám nabídnu sloveso, které může být velmi užitečné: Ich brenne, hořím. Du brennst, hoříš. Er brennt, hoří. Wir brennen, hoříme. Ihr brennt, hoříte.“

Pak přichází zlatý hřeb: „Nyní si to vyzkoušíme ve větě. Der SS sturmführer brennt auch ganz schön. Také sturmführer SS hoří velmi pěkně.“

Rostlinka je zasazena, pečlivě zalévána a Britové čekají, jestli se ujme. Nejdřív se neděje nic. Pak však vyslyší sestřeleného německého pilota, který jim řekne, že moc dobře ví o tom, že jsou schopni zapálit moře. Za pár dnů jim to prozradí další, který je z jiného letiště. Velká lež se uchytila.

Německý Sicherheitsdienst, zpravodajská služba řízená Reinhardem Heydrichem, v hlášení líčí, že po Berlíně kolují zprávy o desítkách tisíc německých vojáků spálených Brity při neúspěšném vylodění v Anglii.

Něco pravdy na tom šprochu skutečně je. Pomohla tomu ale náhoda a troška štěstí: Jednou přiletěly britské bombardéry nad přístav Calais zrovna ve chvíli, kdy tam německý prapor nacvičuje vylodění a je ve člunech. Letci ho zničí zápalnými bombami, čímž pod mýtem pěkně přiloží, obrazně i doslova.

Zprávy se šíří ze všech stran. Ve Francii prý vypukly vzpou-
ry a to samé se děje i mezi vojáky v Norsku. Radši riskují pol-
ní soud než spalovnu na moři. Americké, švédské, španělské či
švýcarské noviny stále tisknou články, jak svědkové viděli mrtvé
a spálené vojáky wehrmachtu.

Němci proti přesile chytře vypouštěných britských „informa-
cí“ přicházejících z mnoha zemí nemají šanci. Navíc vyšlou Bri-
tům krásnou přihrávku, když zprávy o neúspěšných pokusech
o vylodění oficiálně dementují. Tím jako by na to dali štempl.

Britové v zimě podnikají čtyřiaadvacet náletů, při nichž sha-
zují náklady letáků s texty podobnými jazykovému kurzu o pře-
plutí kanálu. Tím pověst o ohnivé zdi na moři jen připomínají.

Zdánlivě seriózní zprávy se mísí i s takovými perlami, jako
že Británie přivezla z Austrálie dvě stě žraloků, které vypustila
do kanálu. Všechno dohromady to povzbuzuje šeptandu a posi-
luje dojem, že invaze je příliš nebezpečná. Prý se podařilo pře-
svědčit i šéfa abwehru, admirála Canarise.

Aby ne. Jak obrovskou sílu tento kolotoč má, zjistí na vlastní
kůži i otec Velké lži major Baker White.

Jednou jede pracovně do Portsmouthu, kde je hostem „velmi
známého admirála“. Ten zavře dveře a přiměje majora přísahat,
že neprozradí tajemství, které mu teď řekne. Pak mu de-
tailně vylíčí, jak britská tajná zbraň spálila celé příplouvající
jednotky wehrmachtu a roztavila čluny, které pak zkroucené
žárem příliv vyplavil na pláž. „Viděl jsem je, chlapče, ty stov-
ky seškvařených těl vojáků,“ říká admirál triumfálním hlasem,
„stovky a stovky. Bylo jich tolik, že to nešlo spočítat.“

Baker White to v pamětech komentuje slovy, že jsou chvíle,
kdy se nadřízeným neodporuje. A dodává, že fantazie je moc-
ná zbraň.

Hitler odvolává přípravy na invazi 17. září, protože luftwaffe nedokázala ovládnout vzduch nad jižní Anglií. Ale spousta Britů dodnes věří, že Němci několikrát zkusili připlout a byli spáleni. Němci tomu věřili ještě v 80. letech dvacátého století.

Ohnivá zeď nefungovala, dokonce ani neexistovala, zato Velká lež šlapala perfektně.